

Uddevalla kommun

Rektorn vid Uddevalla gymnasieskola IM

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Uddevalla gymnasieskola IM
i Uddevalla kommun

Tillsyn i Uddevalla gymnasieskola IM

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uddevalla kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Uddevalla gymnasieskola IM besöktes av Skolinspektionen den 6 november och den 10 december 2013.

Fakta om skolan

Uddevalla gymnasieskola IM är en av tolv skolenheter inom Uddevalla gymnasieskola vars utbildningar bedrivs på fem olika platser i centrala Uddevalla. Platserna benämns Agneberg, Margretegårde, Akademi Sinclair, Östrabo 1 och Östrabo Yrkes. Utbildningarna inom Uddevalla gymnasieskola IM bedrivs på Margretegårde.

Inom gymnasieskolan IM erbjuds läsåret 2013/2014 introduktionsprogrammen preparandutbildning, programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ samt språkintröduktion.

I skolans verksamhetsberättelse uppger rektorn att 185 elever var inskrivna vid IM vid höstterminens start 2012 och att 206 elever var inskrivna vid läsårets slut. Under läsåret som helhet hade 264 elever varit inskrivna vid IM vilket, trots minskade elevkullar, är fler än föregående år (237 elever). Läsåret 2012/2013 sattes 360 grundskolebetyg och 79 gymnasiebetyg. 15 september 2013 var 200 elever inskrivna på IM varav 71 var nya elever. Kvar på IM sedan våren 2013 var 129 elever. Det betyder att 77 elever gick vidare från IM till annan skola eller annan sysselsättning vilket motsvarar 37 procent av eleverna som var inskrivna vid läsårets slut 2013. Enligt rektorn kom 70 procent av eleverna som påbörjade sin utbildning på IM hösten 2012 vidare efter ett års studier på IM. En majoritet av de elever som studerar mer än ett år på IM är ungdomar som är nyanlända med bristande skolbakgrund.

Helhetsbedömning

Det systematiska, dokumenterade kvalitetsarbetet är en viktig del i rektors pedagogiska ledning. För att ytterligare förbättra skolenhetens måluppfyllelse och för att förstå de processer som sker på skolenheten krävs att rektorn tillsammans med personalen skapar strukturer och rutiner för hur skolenhetens resultat ska följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till de nationella målen. Ytterst handlar det om att alla elever ska erbjudas en utbildning av hög kvalitet oberoende av bostadsort, kön och social eller ekonomisk bakgrund. Planeringen av detta arbete, vad det ska innehålla och hur det ska ske är ett område som skolenheten kan förbättra. Det systematiska, dokumenterade kvalitetsarbetet är

ett arbete som i första hand är till för skolenhetens utveckling och dokumentationen för att skolledningen, personalen och eleverna ska kunna följa kvalitetsutvecklingen över tid men också kunna se effekterna av skolenhetens kvalitetsarbete. En förutsättning för ett systematiskt kvalitetsarbete på IM är att det finns planer för de olika introduktionsprogrammen som visar på programmens syfte och innehåll. Detta för att arbetet ska kunna planeras, följas upp och utvärderas utifrån de uppsatta målen.

Eleverna ges möjlighet till inflytande genom olika samråd men betydelsen av dessa samråd måste förtydligas så att eleverna stärks i sina kunskaper om de grundläggande demokratiska värderingar och processer som det svenska samhället vilar på. Detta för att eleverna ska inse betydelsen av att det bedrivs samrådsverksamhet på skolenheten. Ordningsregler och plan mot kränkande behandling samt diskussioner kring det systematiska kvalitetsarbetet är exempel på områden där eleverna genom samråd behöver ha ett större inflytande.

Det är Skolinspektionens bedömning att eleverna vid skolenheten ges goda möjligheter, bland annat genom engagerad personal och ett brett utbud av utbildningar inom Uddevallas gymnasieskolor, att få en god utbildning i en trygg miljö.

Vid den inspektion av Uddevalla Gymnasieskola som genomfördes under våren 2008 bedömdes, liksom vid denna tillsyn, att såväl det systematiska kvalitetsarbetet som elevernas möjligheter till ansvar och inflytande över sin utbildning behöver förbättras.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uddevalla kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Det ska finnas forum för samråd med eleverna där frågor av betydelse för utbildningen behandlas.

Motivering

Enligt skollagen ska det vid varje skolenhet finnas ett eller flera forum för samråd med eleverna. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för eleverna. Inom ramen för ett eller flera sådana forum ska eleverna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs.

Enligt läroplanen är skolans mål att varje elev utifrån kunskap om demokratins principer vidareutvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former, utvecklar sin vilja att aktivt bidra till en fördjupad demokrati i arbetsliv och samhällsliv och stärker sin tilltro till den egna förmågan att själv och tillsammans med andra ta initiativ, ta ansvar och påverka sina villkor.

Elever uppger i intervju att det i vissa grupper förekommer klassråd på den tid som kallas mentorstid men att det också finns grupper som inte har klassråd. Lärarna uppger att de på mentorstiden en gång i veckan låter eleverna styra klassrådet med ordförande och sekreterare och att de framför elevernas synpunkter till rektorn och elevhälsan vid möte var tredje vecka. Någon lärare uppger att det ibland är för stökigt i gruppen för att det ska vara möjligt att ha klassråd och att klassråd därför inte genomförts i gruppen i år. Rektorn uppger att det, trots uppmuntran från rektorn, är svårt att bilda klassråd men framför allt elevråd eftersom elevernas intresse är lågt. Rektorn uppger även att han tror samråd fungerar "hyfsat ok" men att det nog inte ser likadant ut för alla grupper. Rektorn uppger att rektorns informations- och samrådsskyldighet oftast hanteras genom mentorerna på de klassråd som genomförs.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar samrådsverksamhet i enlighet med författningarna. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 13 § skollagen

Lgy 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Ordningsregler ska utarbetas under medverkan av elever.

- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som utifrån en aktuell kartläggning anger de åtgärder som behövs vid skolenheten för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Eleverna uppger i intervju att det finns ordningsregler uppsatta i klassrummen och att lärarna har informerat om dem. Några elever uppger att de har varit med och pratat om ordningsregler, och att de hade ett möte när de började vid IM där lärarna informerade om att man inte får dricka eller äta i klassrummet, men att de ändå får det för vissa lärare. Några elever uppger att de inte har varit med och pratat om ordningsregler. Rektorn uppger att de har pratat ganska mycket med eleverna om att det är läraren som styr i klassrummet vad gäller regler om t.ex. jackor och kepsar. Rektorn uppger dock att eleverna inte har medverkat i utarbetandet av ordningsreglerna.

Utredningen visar att skolenheten inte har ordningsregler som har utarbetats på skolenheten tillsammans med eleverna. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska, enligt skollagen, se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska också enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Margretegärdes skolenheter har en gemensam plan mot kränkande behandling benämnd "Handlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling 2013/2014". Den gemensamma planen upprättas varje år och grundar sig på en enkätundersökning som genomförs samtidigt på samtliga skolenheter vid Uddavalla gymnasieskola. Enkätundersökningen år 2013 visar att 6,4 procent av de 1250 elever som besvarade enkäten uppgav att de har blivit utsatta för någon form av kränkande behandling. Det är dock, enligt planen, svårt att utläsa ur enkätundersökningen vilka skolhus som eleverna kommer ifrån och då ännu

svårare att utläsa vilken skolenhet det gäller. Planen tar inte sin utgångspunkt i skolenhetens förutsättningar, varken då det gäller kartläggning av risker eller åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. I planen anges inte heller vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Utredningen visar att skolenheten saknar en plan mot kränkande behandling som tar sin utgångspunkt i skolenhetens förutsättningar, både då det gäller kartläggning av risker och då det gäller åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. I planen anges inte heller vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under året. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 5 § skollagen samt 6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Motivering

Varje huvudman inom skolväsendet ska, enligt skollagen, på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs.

Enligt läroplanen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat.

Skolenheten redovisar sitt kvalitetsarbete i en verksamhetsberättelse benämnd "Verksamhetsberättelse 2012/2013, IM växer fram". I verksamhetsberättelsen

beskrivs hur IM börjar ta form vad gäller uppbyggnad, huvuduppgifter och mål samt organisation. I verksamhetsberättelsen ges också en bild av hur skolenheten arbetar, elevstatistik, arbetsmiljö och ekonomi. I elevstatistiken ingår antalet inskrivna elever i början av läsåret, vid läsårets slut, total genomströmning och antal satta betyg. I slutet av verksamhetsberättelsen redogörs för mål, resultat och måluppfyllelse samt åtgärder för utveckling. Under rubriken resultat och måluppfyllelse anges att "IM har lyckats förhållandevis väl med sina elever under det gångna året. 206 elever lämnade oss våren 2013. Utav dessa har mer än hälften gått vidare till studier på nationellt program, folkhögskola, arbete eller annan sysselsättning". Under rubriken åtgärder för utveckling ges en beskrivning av IM-programmets framtid. I verksamhetsberättelsen görs inga kopplingar till uppsatta mål och konkreta åtgärder för att utveckla verksamheten saknas. Även resultat och framåtsyftande planering av värdegrundsarbetet, arbetet med särskilt stöd och elevinflytande saknas i dokumentet.

I samtal med lärarna framkommer att de ser kvalitetsarbetet som en belastning och att de inte upplever att arbetsgivaren kräver att de ska utveckla verksamheten eftersom den är "good enough". De uppger också att rektorn uppmuntrar till pedagogiska forum varannan vecka och att dessa dokumenteras, men att kvalitetsarbetet trots rektors uppmuntran hänger på arbetslagen. Det finns, enligt lärarna, ingen plan för det systematiska kvalitetsarbetet. Lärarna uppger att de upplever kvalitetsarbetet som en pappersprodukt som ska finnas och att de gör en summering, men att det inte "finns något hjul". Rektorn uppger att skolenheten har ett löpande kvalitetsarbete men att det största arbetet sker vid läsårets start och slut. Då planeras utbildningen utifrån de elever som ska börja på IM. Rektorn uppger också att han skriver verksamhetsberättelsen och att den sedan går på remiss till programsamordnarna. Enligt rektorn medverkar inte eleverna i kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsarbetet inte planeras och genomförs systematiskt utifrån skolenhetens resultat. Dessutom bedömer Skolinspektionen att lärarnas och elevernas delaktighet i kvalitetsarbetet inte överensstämmer med författningarnas krav. Syftet med kvalitetsarbetet är att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas. Syftet är också att skapa delaktighet och dialog om måluppfyllelsen och om orsakerna till eventuella brister. För detta krävs en tydligare planering och systematik i kvalitetsarbetet samt en bättre förankring av arbetet bland lärare och elever. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen

Författning

4 kap. 4 § skollagen

Lgy 11 2.6 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar.

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete ska omfatta psykologiska insatser.

Motivering

För eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolenheten har, enligt rektorn, tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog. Rektorn uppger dock att det inom elevhälsan saknas tillgång till psykolog när det gäller elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete då psykologens tid har minskats och endast räcker till för enskilda elevärenden. Även vid samtal med representanter för elevhälsan framkommer att psykolog inte finns tillgänglig för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte har tillgång till psykolog i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Uddevalla kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- På varje introduktionsprogram ska finnas en plan för utbildningen som visar utbildningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Enligt förarbetena till skollagen

(prop. 2009/10:165 s. 805) ska planen ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.

Vid skolenheten finns en plan benämnd "Plan för fem introduktionsprogram i Uddevalla". Planen innehåller en kort information om hur skolenheten arbetar. Därefter ges en mycket kort information om de fem introduktionsprogrammen, exempelvis "preparandutbildningen är för den motiverade eleven som snabbt vill vidare och inte saknar så många betyg". Planen saknar information om utbildningens längd och huvudsakliga innehåll. Dessa planer ska beslutas av huvudmannen vilket inte har skett enligt rektorn.

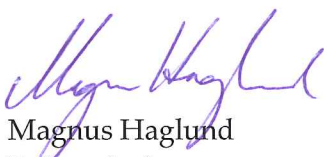
Skolinspektionen bedömer att skolenhetens "Plan för fem introduktionsprogram i Uddevalla" inte uppfyller författningarnas krav på planer för utbildningarna. Eftersom det inte finns några fasta, gemensamma programplaner eller examensmål för Introduktionsprogrammen som det gör för de nationella programmen, är det viktigt att skolenheten upprättar planer som tydligt visar på utbildningens syfte och innehåll. Skolenheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

17 kap. 7 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har jurist Julie Svane deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Egon Andersson
Föredragande

Skolinspektionen

2013-12-20

10 (11)

Dnr 43-2013:3777

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.